

hallható Kuksikáám megszólítással, amelyben Éva hangját véltem felismerni. De a vonal megszakadt, az ő telefonjuk pedig süket. Azóta is süket.

Most csak közvetve tudok róluk. Éva néhány esztendő múlva meghalt, az aktuális gondozó pedig – arra hivatkozva, hogy egész napos felügyeletet csak a saját lakásán tud biztosítani – Bandit elvitte magához.

Lakása a kitépett villanyzsínórok szintjéig feldúlva, hajléktalanok szállása lett. Óriási könyvtára a rengeteg dedikáció miatt unikális nemzeti érték – az utolsó darabig eltűnt. Mostanra magát a házat is eldózerolták.

A hírnév és a sors ezen a ponton kettévált. Fejes Endrét, az íróat még néhány évvel ezelőtt is magától értetődően a nem is annyira igénytelen Prima Primissima-díj győztesévé szavazták. (Az összeget a gondozónő vette át.) Fejes Endre magánszemély aggasztványként valahol fekszik egy ágyban, barátai számára megközelíthetetlenül, s egyszer majd eltemetik. Minapi kilencvenedik születésnapjáról szórványosan megemlékezett a sajtó. Csupán magánértesülésből tudom, hogy az Írószövetség ekkor kinyomozta tartózkodási helyét, és két vezetője felköszöntötte ott a lakásból már kimozdulni képtelen beteget.

Ha fellengzős akarnék lenni, azt írnám: az egzisztencialista halála.

Hétköznapiban: lehetséges írórsors Magyarország zűrzavaros évtizedeiben.

Imre Flóra

NEM SÜT A NAP

In memoriam felis meae

a sáros föld a sáros föld a testem
agyagos ragadós köves hideg
egyszer sütt a nap mikor temettem
a barackfán karomnyi kis rügyek

nem süt a nap többé nem süt a nap
szürke borult fullasztóan szítál
nehéz a kő húzta a vállamat
gyomromban kő a vállamon halál

milyen tónustalan a kicsi test
hiába minden minden már hiába
fullad az ég mindjárt havazni kezd
a szem kitágul rajta mintha hártya

couplet összetapaszt a sár a rím
földre föld alá vonnak tagjaim

RONSARD AZ IDŐJÁRÁSRÓL ÉNEKEL

veszélyes élet ez édes Marie veszélyes
a leandereid fáznak a balkonon
hiába április zsarnok ostoba tél ez
ázottan kuporog köztük s vacog dalom

hó hull eső szítal milyen időket élünk
csillapítsd kicsikém haragos lázamat
a szótlan ifjúság a szép szeszély hová tűnt
alacsony ég szorít hámló kormos falak

szürkeség és sötét kontúrtales derengnek
a tárgyak árnyai veszélyes élet ez
szemed kék csillaga világít csak szeretlek
testünk összesimul egyszer majd vége lesz

a felszabadítón lobogó napsugárig
kivárjuk csak ölelj a leander virágzik

Takáts József

IRODALOMTÖRTÉNET URBANISZTIKÁVAL

Vitkovics és Berzsenyi episztolái a faluról és a városról

Rohonyi Zoltán emlékére

Carl E. Schorske a város eszmetörténetéről írott tanulmányában olvashatjuk,¹ hogy az elmúlt kétszáz évben (tehát a XVIII. és a XX. század vége között) háromféle értékelés alakult ki a városnak. Az első, amely az erénnyel kapcsolta össze, a felvilágosodás filozófiájából fejlődött ki még a XVIII. században; a második, az előzővel ellentétes koncepciót a XIX. század elejének iparosodása termelte ki: ez a bűn helyének látta a várost. A harmadik értékelés pedig a XIX. század közepének új szubjektivisták kultúrájában született meg, immár jón és gonoszra túlra helyezve e településfajtát. A várost a civilizált erénnyel azonosító, elsőként említett nézetet Voltaire, Adam Smith és Fichte dolgozta ki, írja Schorske; mindegyik szerző a maga nemzeti kultúrájának megfelelően. Röviden összefoglalva, Voltaire – nem is Párizsra, hanem Londonra gondolva – a szabadság, a kereskedelem és a művészetek/mesterségek helyének látta a várost. „Ipar(kodás)